

Zn.spr.: ZS.7161.93.2024

Chrzanów, dnia

Plan Edukacji Leśnej Nadleśnictwa Chrzanów na 2025 rok

1. Charakterystyka grup docelowych, będących odbiorcami edukacji leśnej.

Nadleśnictwo Chrzanów w roku 2025 planuje prowadzić edukację leśną w dotychczasowych grupach odbiorców zawierających szeroki przedział wiekowy społeczeństwa, gdzie zarówno uwzględniamy dzieci i młodzież z placówek oświaty, ale również osoby dorosłe skupione w różnych stowarzyszeniach lub organizacjach. Szczególnie działania edukacyjne będą kierowane do:

- pracowników oświaty -nauczycieli przedszkoli i szkół
- członków stowarzyszeń sportowych
- członków stowarzyszeń turystycznych

2. Propozycja oferty edukacyjnej (propozycje tematów) dostosowana do przyjętych grup docelowych.

Temat: „Cztery pory roku w lesie”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Cele zajęć: obserwacja procesów zachodzących w drzewostanach w poszczególnych porach roku, omówienie prac z zakresu zrównoważonej gospodarki leśnej prowadzonych w danym okresie roku oraz poszukiwanie „darów lasu” dostępnych wiosną, latem, jesienią i zimą.

Temat : „Od nasiona się zaczyna”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Cele zajęć: Poznanie rodzajów nasion, sposobów rozsiewania nasion, metody zbioru oraz przechowywania. Rozpoznawanie gatunków drzew leśnych po nasionach. Poznanie prac leśnych wykonywanych w ramach odnowień powierzchni leśnych oraz ochrony lasu.

Temat: „Sadzenie drzew”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, inne placówki oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje, stowarzyszenia, osoby dorosłe

Sprawę prowadzi: Anna Rejdych - Specjalista ds. stanu posiadania, turystyki i edukacji, wew. *333

Cele zajęć: Poznanie gatunków drzew, omówienie ich wymagań siedliskowych oraz warunków wzrostu. Praktyczne poznanie technik sadzenia drzew, sposobów rozmieszczania różnych gatunków na uprawie. Poznanie szkodników leśnych, ich prognozowanie oraz zwalczanie.

Temat: „Dzień Ziemi”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Sposób realizacji: udział w konkursach, akademiach organizowanych przez różne placówki oraz wygłoszenie prelekcji na temat wielofunkcyjności lasów oraz ich roli w obliczu zmian klimatycznych. Znaczenie drzew w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza. Omówienie projektów Lasów Państwowych „Leśne Gospodarstwa Węglowe” oraz „Las Energii”.

Temat: „Sprzątanie świata”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa, inne placówki oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego, organizacje, stowarzyszenia.

Sposób realizacji: posprzątanie lasu oraz wygłoszenie prelekcji na temat zanieczyszczenia środowiska leśnego, roli lasu w odniesieniu czystości wód, recyklingu jako jednej z metod ochrony środowiska, konsekwencji skażenia środowiska dla lasu i ludzi.

Temat: „Święto Drzewa”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Sposób realizacji: spotkanie w lesie - prelekcja na temat roli lasu w życiu człowieka. Poznanie gatunków drzew. Obserwacja drzewostanów w różnych fazach wieku wraz z omówieniem zabiegów w nich prowadzonych. Wykorzystanie drewna dawniej i dziś w różnych dziedzinach gospodarki.

Temat: „Dary lasu”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa

Sposób realizacji: spotkania edukacyjne w formie warsztatów, na których uczestnicy samodzielnie wykonują ozdoby z drewna, szyszek, nasion, owoców oraz liści. Omówienie wykorzystania drewna dawniej i dziś oraz zastosowania innych surowców leśnych takich jak owoce leśne, zioła, kora, liście, kwiaty i nasiona drzew leśnych w życiu codziennym.

Temat: „Budowa warstwowa lasu, funkcje lasu”

Adresaci: przedszkola i szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Sprawę prowadzi: Anna Rejdych - Specjalista ds. stanu posiadania, turystyki i edukacji, wew. *333

Sposób realizacji: poznanie charakterystyki poszczególnych warstw lasu, omówienie funkcji lasu, zagadnienia z zakresu ochrony lasu.

Temat: „Ochrona przeciwpożarowa lasu”

Adresaci: przedszkola i szkoły z terenu działalności nadleśnictwa

Sposób realizacji: zagadnienia z zakresu ochrony przeciwpożarowej tj. czynniki mające wpływ na poziom zagrożenia pożarowego lasów, szczególnie na obszarze naszego nadleśnictwa. Działania zapobiegawcze, statystyki dotyczące liczby oraz powierzchni dotkniętych pożarem.

Temat: „Przygotowania zwierząt do zimy”

Adresaci: przedszkola z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa.

Sposób realizacji: spotkania edukacyjne w formie prelekcji na temat przygotowań zwierząt do zimy, sposobów pomocy zwierzętom leśnym zimą. Dodatkowo w formie warsztatów: rozpoznawanie tropów i śladów zwierząt leśnych.

Temat: „Poznaj zwierza nietoperza”

Adresaci: przedszkola, szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz dorośli

Sposób realizacji: Opcja prelekcji (podstawowe informacje o biologii i ekologii nietoperzy, rozpoznawanie najbardziej charakterystycznych gatunków występujących w Polsce) dla dzieci przedszkolnych lub zajęcia w terenie (pora wieczorna) dla starszych dzieci szkolnych lub dorosłych, połączone z obserwacją i nasłuchiowaniem nietoperzy z wykorzystaniem detektora dźwięku.

Temat: „Drewno surowiec doskonały”

Adresaci: przedszkola, szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz dorośli

Sposób realizacji: prelekcja prezentująca szerokie zastosowanie drewna w życiu codziennym, proces powstawania tego surowca, istotę zamieniania materiałów wysokoemisyjnych na drewno -surowiec w zasadzie nieemisyjny, obieg węgla w przyrodzie, akumulacja CO₂ w drewnie w kontekście wpływu na wyhamowanie zmian klimatycznych.

Temat: „Las zimą”

Adresaci: przedszkola, szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz dorośli

Sposób realizacji: prelekcja pokazująca prace leśne wykonywane zimą, ciekawe zjawiska zachodzące w przyrodzie oraz rzeczy, które możemy w tym okresie obserwować (dlaczego drzewa zrzucają na zimę liście a igły nie, jak „zasypiają drzewa”, przykładowe tropy zwierząt odbijane w śniegu, hibernacja nietoperzy itp.)

Sprawę prowadzi: Anna Rejdych - Specjalista ds. stanu posiadania, turystyki i edukacji, wew. *333

Temat: „Co robi leśnik w lesie”

Adresaci: przedszkola, szkoły z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz dorośli

Sposób realizacji: zajęcia w terenie poświęcone podstawowym czynnościami wykonywanym przez leśników wraz z możliwością spróbowania ich wykonania (pomiar drewna długiego po sztucznie oraz krótkiego w stosach, klasyfikacja jakościowo-wymiarowa surowca drzewnego, szacunki brakarskie, pomiar drzew stojących, rozpoznawanie gatunków drzew, przykłady ochrony lasu np. gradzenie upraw, zabezpieczenie chemiczne, pułapki feromonowe), miejsce realizacji to las, gdzie w sąsiedztwie będą obok siebie uprawa, młodnik, las w średnim wieku, starodrzew. Omówienie i pokazanie na przykładach w terenie zasad zrównoważonej gospodarki leśnej.

Temat: „Cztery żywioły w środowisku leśnym”

Adresaci: szkoły średnie z zasięgu terytorialnego nadleśnictwa oraz dorośli

Cele zajęć: Omówienie znaczenia wody, powietrza, ognia i ziemi w życiu lasu na podstawie filmu dokumentalnego „Leśne żywioły” opracowanego przez IBL.

3. Kalendarium wydarzeń edukacyjnych planowanych w roku obowiązywania planu edukacji leśnej.

- 21.03.2025 Międzynarodowy Dzień Lasów -wiosenny rajd na orientację organizowany cyklicznie przez PTT Oddział Chrzanów połączony z krótką prelekcją o wielofunkcyjności lasów gospodarczych
- 25.04.2025 Dzień Drzewa -organizacja prelekcji o tematyce leśnej połączonych z akcjami sprzątania lasu oraz sadzenia drzew z dziećmi, młodzieżą oraz dorosłymi.
- Maj, czerwiec i wrzesień 2025 -prelekcje oraz zajęcia terenowe omawiające różne zagadnienia z zakresy zrównoważonej gospodarki leśnej od hodowli lasu przez ochronę do pozyskania drewna oraz jego zastosowania w życiu codziennym.
- 19.09.2024 -jesienny rajd na orientację organizowany cyklicznie przez PTT Oddział Chrzanów połączony z krótką prelekcją o wielofunkcyjności lasów gospodarczych
- Październik, listopad 2025 -prelekcje i zajęcia terenowe poświęcone jesiennym pracom z zakresu gospodarki leśnej, połączone z warsztatami plastycznymi wykorzystującymi dary lasu
- Grudzień 2025 -realizacja tematów zimowych oraz warsztaty robienia świątecznych ozdób choinkowych i wieńców z wykorzystaniem wyłącznie ekologicznych materiałów szczególnie pochodzących z lasu

Sprawę prowadzi: Anna Rejdych - Specjalista ds. stanu posiadania, turystyki i edukacji, wew. *333

4. Szacunkowy kosztorys – budżet Planu EL.

W 2025 roku Nadleśnictwo Chrzanów zaplanowało 48 000,00 zł na wydatki związane z prowadzeniem edukacji leśnej przeznaczone głównie na:

- zakup nowych pomocy edukacyjnych (m.in. plansze, gry, modele)
- zakup drobnych materiałów edukacyjnych takich jak kolorowanki, plansze jednorazowe
- zakup tablic edukacyjnych z elementami ruchomymi do posadowienia w terenie przy ścieżce edukacyjnej oraz innych miejscach turystycznych

5. Podsumowanie działalności edukacyjnej prowadzonej w poprzednim roku i wynikające z niego wnioski.

W minionym roku przeprowadzono 32 spotkania edukacyjne. Większość z nich odbyła się w szkoła i przedszkolach, ale co raz większym zainteresowaniem cieszą się lekcje o lesie w terenie. Szczególnie chętnie różne grupy społeczne biorą udział w organizowanych akcjach sadzenia oraz sprzątnięcia lasu. Przedszkola oraz klasy 1-3 szkół podstawowych są zainteresowane warsztatami plastycznymi, na których dzieci wykonują prace z wykorzystaniem kawałków drewna oraz innych darów lasu (ziołowe herbatki, obrazy malowane na krążkach drewna, ozdoby choinkowe z szyszek, stroiki świąteczne, zwierzątka leśne z szyszek, żołądź, kasztanów oraz liści itp.)

Największym wydarzeniem edukacyjno-promocyjnym był Leśny Piknik Rodzinny, który przyciągnął sporą część lokalnej społeczności, szczególnie rodziny z dziećmi. Przygotowane stoiska informacyjne, edukacyjne oraz warsztaty dla dzieci cieszyły się dużą popularnością przez cały czas trwania pikniku.

Ponadto nadleśnictwo przygotowało ciekawe stoiska informacyjno-edukacyjne na wydarzeniach jakie miały miejsce w naszym zasięgu terytorialnym:

- Sławkowskie Dni Ziemi
- Chrzanowskie Eko-targi
- Przedświąteczne spotkanie w Gminie Chelmek

Nadleśnictwo Chrzanów wzięło także udział w Pikniku Leśnym zorganizowanym na 100-lecie Lasów Państwowych w Nadleśnictwie Rudy Raciborskie.

Najważniejszym wnioskiem jaki nasuwa miniony rok 2024 jest fakt co raz większego zainteresowania prowadzoną edukacją leśną przez Lasy Państwowe, a jej odbiorcy oczekują różnorodnych form jej realizacji, ze szczególnym naciskiem na lekcje w terenie, na żywym organizmie -w lesie. Nadleśnictwo Chrzanów widzi potrzebę zaangażowania większej liczby pracowników w edukację, by móc odpowiedzieć na wszystkie wpływające do naszej jednostki wnioski. Pojawia się również co raz większa konieczność

Sprawę prowadzi: Anna Rejdych - Specjalista ds. stanu posiadania, turystyki i edukacji, wew. *333

przeprowadzania zajęć w godzinach popołudniowych lub w dni wolne od pracy (szczególnie soboty).

6. Wyniki przeglądu infrastruktury edukacyjnej pod kątem bezpieczeństwa.

Przeгляdu infrastruktury edukacyjnej dokonano podczas corocznego przeglądu infrastruktury turystycznej nadleśnictwa przeprowadzonego wiosną 2024 r. i nie wykazał on uchybień pod kątem bezpieczeństwa. Wykazano pojedyncze drzewa niebezpieczne (posusz, drzewa nadmiernie nachylone), które zostały niezwłocznie usunięte.

7. Planowane przedsięwzięcia z zakresu infrastruktury edukacyjnej.

Do najważniejszych zamierzeń edukacyjnych zaplanowanych do realizacji w roku 2025 należą:

- utworzenie nowej ścieżki edukacyjnej na terenie Leśnictwa Mętków
- wyposażenie trasy spacerowej powstałej na terenie Leśnictwa Chełmek w tablice edukacyjne
- wyposażenie miejsc parkowania pojazdów na terenie Leśnictwa Krocymiech w tablice edukacyjne z elementami ruchomymi, pobudzającymi różne zmysły oraz uruchamiające małą i dużą motorykę.

Sporządził:

Zatwierdził: